

Tiesitkö, että viime yönä Suomessa riehui vakava geomagneettinen myrsky? - Voi aiheuttaa häiriöitä sähkönjakeluun ja satelliittiyhteyksiin

Ilmatieteenlaitos tiedotti varhain tänä aamuna viime yönä riehuneesta vakavasta geomagneettisesta myrskystä. Siihen liittyvien voi esiintyä myös voimakkaita revontulia.

Auringon näkyvällä puolella on suurikokoinen ja erittäin aktiivinen auringonpilkkuryhmä, jossa on tapahtunut maanantaista alkaen kirkkaita roihupurkauksia. Maanantai-iltana tapahtui roihuihin liittyvä Auringon koronan massapurkaus Maata kohti. Se kiihdytti protoneita, jotka aloittivat edelleen jatkuvan hiukkasmurksyn. Maanantainen massapurkaus saapui Maahan torstaina aamuyöllä kello 02:30, Ilmatieteenlaitokselta kerrotaan.

Keskiviikon suureen roihuun liittynyt Auringon koronan massapurkaus saapui puolestaan Maan magneettikehään perjantain vastaisena yönä. Massapurkaus aloitti klo 01:56 vakavan geomagneettisen murksyn. Kyseessä oli suurin havaittu Auringon roihupurkaus noin kymmeneen vuoteen.

Suomessa havaittiin perjantaina etenkin aamukahden ja -neljän välillä erittäin voimakkaita geomagneettisia häiriöitä, jotka jatkuivat vielä aamuviiden aikaan, Ilmatieteenlaitos kertoo.

Näin voimakas avaruusmurksy voi aiheuttaa lieviä jännitehäiriöitä sähkönjakelun kantaverkossa. Häiriöistä voivat kärsiä myös satelliittiyhteydet, ja satelliittipaikannuksen laatu voi heikentyä.

Maahan perjantaina saapuneen massapurkauksen nopeus oli 800 kilometriä sekunnissa ja sen magneettikenttä oli etelän suuntaan, mikä aiheutti murksyn. Torstain massapurkauksen nopeus oli selvästi pienempi ja magneettikenttä pohjoisen suuntaan. Sen aiheuttamat häiriöt kestivät vain parin minuutin ajan.

Perjantaiamuun mennessä aurinkotuulen nopeus oli yhä 800 km/s, mutta magneettikentän voimakkuus oli heikentynyt ja suunta kääntynyt lievästi pohjoisen suuntaan.

Auringon aktiivinen pilkkuryhmä jatkaa roihuamistaan, mutta on lähestymässä Auringon länsilaitaa ja katoaa parin päivän kuluessa Auringon takapuolelle, Ilmatieteenlaitokselta kerrotaan.

Aurinkotuuli lisää revontulien todennäköisyyttä myös Etelä-Suomessa. Revontulien todennäköisyys on Ilmatieteenlaitoksen mukaan koko Suomessa merkittävä sunnuntaihin asti.

[Julkaistu 8.9.2017, <https://www.tekniikkatalous.fi/tiede/avaruus/tiesitko-etta-viimeyona-suomessa-riehui-vakava-geomagneettinen-myrsky-voi-aiheuttaa-hairioita-sahkonjakeluun-ja-satelliittiyhteyksiin-6674769>]